

SPOJ NÁS V ÚMLUVĚ LÁSKY

INSPIRACE K 18. V MĚSÍCI PRO ŽIVOT ZE SCHÖNSTATTSKÉ SPIRITUALITY

KŘESŤANSTVÍ V DIASPOŘE - NOVÝ ČLOVĚK V NOVÉM SPOLEČENSTVÍ

Milá schönstattská rodino, v minulých číslech jsme se zabývali důležitostí laické spirituality uprostřed světa a jak nás Bůh může vést skrze to, co nás obklopuje. Tato spiritualita nás může nejdříve velmi překvapit, protože nás neobklopuje jen krása stvoření, nad kterou můžeme žasnout a objevovat za ní Boží velikost. Obklopuje nás také ateistický svět, žijící naprosto jinými hodnotami od těch křesťanských, a proto můžeme mít obavu žít uprostřed tohoto světa. Staletí bylo prostředí, ve kterém jsme žili, křesťanské - být křesťanem bylo samozřejmé. Nyní ale žijeme v diaspoře - tedy jako křesťané jsme v menšině - rozptýleni mezi nevěřícími. Narážíme nejen na nepochopení, ale také jsme v nebezpečí přebírat hodnoty našeho okolí a ztrácet svoji víru. Právě prožíváme dobu velikonoční - radost ze

vzkříšení Krista. Kolik se tehdejší doba podobala té dnešní - křesťané byli naprosto v menšině a často dokonce pronásledováni, křesťanské komunity žily v menšině uprostřed Židů nebo dokonce pohanských národů. Silně misionářský charakter počátků křesťanství znamenal zákonitě život v menšině.

P. Kantenich vnímá, že tato doba opět přichází. Jak prorocký je následující text, i když v době, kdy byl psán, ještě neexistoval internet ani nízkonákladové letenky. Globálnost nabrala neuvěřitelně na vlivu. Co tedy potřebuje církve v dnešní době, aby se nám dařilo nejen předávat víru dalším generacím, ale abychom dokázali pozitivně ovlivňovat společnost a případně náš počet mohl opět růst?

P. Kantenich mluví o úmluvě lásky jako pramenu života a koruně „nového člověka v novém společenství“ s univerzálním apoštolským zaměřením.

P. Kantenich, 26. November 1960 —
Merkblatt „Unser Liebesbündnis“

(26. listopad 1960 - Zpravodaj „Naše úmluva lásky“):

Časově podmíněná (podoba křesťanství): kvůli zvláštnímu postavení křesťanstva v dnešním světě. Jde o pomalu nastupující, dnes však už silně viditelnou jasnou diasporní situaci. Tj. o rozptýlenost mezi jinak věřícími a nevěřícími všeho druhu. Již před mnoha lety jsme pro to razili slovo deteritorizace (Entterritorialisierung) křesťanství. To bylo před desetiletími. To, co jsme tenkrát viděli přicházet, se dnes plně rozvinulo. Všude po světě na sebe narážejí křesťané a nekřesťané. Všude na světě oba naléhají na duchovní debaty existencionálního rázu. Už neexistuje čínská zeď, která by prostorově a duchovně oddělovala názory na svět. Všeobecná světová kultura, postupující skoro nezadržitelně, obemyká jako ohromná síť lidi a národy. Přivádí - chtě nechtě - všechny navzájem blíže, všechny bez výjimky uvádí do větší vzájemné závislosti. Vzdálenosti mizí. Ty vlastní a jedinečné hodnoty, které nejsou nevyvratitelně zakořeněné, jsou přes noc vyvráceny. (...) V každém případě uděláme dobře, když se na tuto budoucí dlouho trvající postavení křesťanské diaspory připravíme a budeme se podle něj rozhodovat. Diasporní situace vyžaduje nezbytně komplexní výchovu ke schopnosti být diasporou.

Myšlenka nového člověka v novém společenství s univerzálním apoštolským charakterem tak nabývá zcela konkrétní podoby. Jde přitom zjevně o člověka a společenství schopné žít v diaspoře, se silnou dobovatelskou vůlí. (...)

Nejprve pár slov o struktuře a poslání svobodně zvoleného křesťanství. Co si pod tím máme představit, vysvětluje dostatečně výraz sám. Zjevně se jedná o křesťanství, které u svých příslušníků klade hlavní důraz na osvětlené samostatné rozhodnutí a silnou vůli prosadit se a vítězit. Je ochotné zřít se nohsledů a těch, co se vezou s ostatními. Doufá především v silné vůdčí křesťanské postavy, pro které se náboženství stalo vnitřní životní formou a životním obsahem, který je žene vpřed. Dále se nespokojí s tím - jak to bývá u křesťanství, do kterého se člověk narodil - že přitahuje a tvoří především vytvářením a vyzářováním společné atmosféry a pečlivým společným předáváním zvyků a mravů a své děti a členy nechává také spontánně a neuvědomovaně vrůstat v jistém smyslu více méně bez námahy do bytí a života a působení křesťanského společenství. Není to tak, že by společenství doplňovaná dorostem neznala volbu a samostatná rozhodnutí. Jen na to nekladou tak mimořádně velkou váhu. Také to asi nepotřebují, protože v předvídatelných podmínkách jdou

přirozeně jinými cestami. (...) Důvod pro popsané významné přesunutí důrazu ve prospěch lásky nebo teologie a sociologie a pedagogiky srdce v existenční situaci diaspory.

Nejde tu tedy o neslučitelné protiklady mezi právní církví a církví lásky a odmítnutí právní církve v budoucnosti. Církve je a zůstává provždy obojím: Útočištěm a ztělesněním práva a lásky. Jde jen o přesun důrazu na tu či onu složku, proto také nemůže být řeč o nějaké situační etice v zavrženíhodném moderním smyslu; existuje zdravé přizpůsobení stávajícím poměrům, které se neochvějně drží posledních principů práva a lásky. To je a zůstane náš případ.

Vnější výchovné a životní síly, jako zvyky, obyčeje nebo veřejné křesťanské názory v křesťanském prostředí a atmosféře, ustupují v současných poměrech všude citelně do pozadí. Nejprve postupně ztrácejí přitažlivost a schopnost získávat si přívržence, až pak více méně zmizí. Nežádka jsou vystřídány silami, které odporují křesťanství a v průběhu času nacházejí nadmíru plodnou půdu v lidech, zatížených dědičným hříchem a vnitřně zmasovělých. Pokud místo obvyklých ochranných a bezpečnostních prostředků nenastoupí v zesílené míře pouto něžné, niterné a nezničitelné lásky ke

všemu, co se jmenuje Bůh, Kristus a křesťanství, budeme muset - čistě lidsky viděno - zazpívat křesťanství v nespočetně mnoha případech dříve nebo později pohřební píseň. Opravdově křesťanský člověk, který může s Pavlem zazpívat: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“, se více a více ztrácí.

Jistě byly doby, v nichž bylo křesťanství - bohužel více než je zdrávo - společenskou kategorií nebo „kulturní nadstavbou výrobních podmínek“. To bylo dříve. Dnes je to podstatně jinak. Zůstane to tak dlouho, dokonce velmi dlouho. Dnes musí náboženství mocně rozvinout sobě vlastní imanentní sílu života a lásky a znovu prokvasit jako těsto sociální a soukromý život. Jestliže dříve křesťanské prostředí neslo osobu, musí dnes osoba znovu pokřesťanštit nekřesťanské okolí. Z ní musí vycházet atmosféra, která bude nahrazovat atmosféru dřívější společnosti. (...)

Odtud dopadá jasné světlo na význam našeho učení o organismu, tj. na naši nauku o přirozeném a nadpřirozeném organismu vazeb a o její vzájemné funkci pro dnešní dobu.

Do popředí obzvláště silně vstupuje osobní vazba se zákonem organického přenosu a předávání a - na základě toho - naše pedagogika lásky. A myšlenka nového člověka v novém společenství se zaskvěla novým

leskem dobového poslání, jež ani nelze dosti docenit. Jde tu - jak si snadno domyslíme - o láskou prodchnutého člověka v láskou prodchnutém společenství a - tam, kde jde o naše instituty - speciálně o člověka nevázaného sliby, ale dokonalého (tj. dokonale milujícího), ve společnosti nevázané sliby, ale dokonalé (tj. dokonale milující). Člověk by skoro řekl, že na štít takové společnosti bychom měli napsat slova: Hleďte, jak se navzájem milují. Nebo abstraktní charakteristiku: dokonalé společenství na základě dokonalých osobností: obojí nesené elementární základní silou lásky.

Pár otázek pro osobní či společné zamyšlení nad textem:

1. Co mne v textu zvláště oslovilo?
2. Dokáži si stát za svými názory, nebo se nechám lehce ovlivnit prostředím, v kterém žiji?
3. Dokáži se modlit a uvažovat o víře i samostatně, nebo jen když jsem s druhými? Dokázal bych žít vírou delší dobu i sám?
4. Čekám, v čem mi církev pomůže oživit víru, nebo se ptám i naopak - jak mohu svojí vírou oživit své okolí? Jsem ochoten být aktivní, převzít zodpovědnost?

5. Co mi pomáhá si udržovat víru, naději a lásku i v převážně nevěřícím prostředí?

6. Jak vnímám předávání víry/hodnot v mé rodině v průběhu posledních generací? Co může znamenat přečtený text pro výchovu dětí?

7. O co konkrétního se na základě tohoto textu chci pokusit v příštích dnech?

*Milá schönstattská rodino, přeji Vám hluboké setkání se vzkříšeným Kristem, který touží radikálně proměňovat náš život i naše vztahy, abychom mohli vyzařovat a proměňovat i naše okolí...
V modlitbě, zvláště při obnově naší úmluvy lásky osmnáctého v měsíci, vzpomínám a vyprošuji Boží požehnání,
+ P. Daniel Bořkovec*

*Koho text zaujal, doporučuji přečíst si další texty P. Kentenicha v knize od Dr. Petera Wolfa „Tvá úmluva naše poslání“ Tuto knihu vydal Institut schönstattských rodin 2015 ISBN 978-80-905780-3-6
Citovaný text je ze stran 145-148.*

*vydává Schönstattské hnutí
www.schoenstatt.cz*